

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Batxillerat / Grau en Teologia					
Assignatura		3SA02I Mariologia					
Any	2023-2024	Curs	Cinquè	Valor lectiu	2 ECTS		
Període lectiu	2n semestre		Hores setmanals	1	Àrea	CC institucionals	
Professor/a	Prof. Núria Caum			Llengua	Català		

Descripció/Justificació:

El curs vol oferir una presentació global del misteri de Maria en el si de la història de la salvació. Plantejarem la nostra reflexió des d'un fort arrelament bíblic i amb sensibilitat ecumènica. Maria és la mare del Crist i membre de l'Església. En ella podem copsar els trets de la dona creient que accedeix a entrar en el pla salvador de Déu tot acollint la seva Paraula i lliurant-la al món per la força de l'Esperit. Ella és present en la comunió dels sants. L'assignatura pretén, d'aquesta manera, situar la figura i la funció de Maria en la fe i la devoció cristianes.

Requisits i orientacions prèvies

Cal haver cursat la Teologia fonamental. La ubicació de la matèria a cinquè curs del Batxillerat la situa en relació estreta amb l'Eclesiologia, seguint les orientacions conciliars, i també un cop estudiats els tractats troncats de la Teologia, cosa que facilita el seu aprofitament.

Objectius

General

Situar la Mare de Déu en el conjunt de la història de la salvació, de la teologia i la devoció cristianes.

Específics

1. Conèixer els elements bàsics del testimoni bíblic i tradicional respecte de la Mare de Déu situant-los en el seu context històric.
2. Fer-se càrrec de les línies fonamentals de l'evolució recent de la Teologia sobre Maria des del Concili Vaticà II.
3. Realitzar una lectura crítica d'alguns textos mariològics.
4. Elaborar una síntesi personal de la Mare de Déu en el conjunt de la fe cristiana.

Competències

Competències transversals (genèriques)

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi
2. Capacitat d'organització i planificació
3. Comunicació oral i escrita
4. Capacitat crítica i autocrítica

5. Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica

Competències específiques:

1. Coneixement de les principals fonts per a l'elaboració de la teologia sobre Maria.
2. Aplicació de les categories teològiques fonamentals a la reflexió teològica sobre la Mare de Déu per tal de bastir-ne un discurs crític i rigorós.
3. Comprensió de l'articulació sistemàtica de les categories teològiques i de la jerarquia de les veritats en relació a la figura de la Mare de Déu per tal de poder-la ubicar en el tot raonablement coherent del missatge cristià.
4. Identificació dels diversos registres del llenguatge de la fe respecte a la Mare de Déu i de les seves aportacions al discurs teològic.
5. Sensibilitat envers la diversitat d'opinions, pràctiques i estils de vida que sovint porten associades percepcions diferents entorn la mare de Déu.

Continguts

Introducció i presentació del curs

Bloc I. Maria en el Nou Testament

1. Els primers testimonis. Pau
2. Els sinòptics
3. La mare de Jesús i del deixeble estimat de Joan
4. La dona d'Ap 12

Bloc II. Maria i la Tradició eclesial. Els orígens dels dogmes marians

1. La Mare de Déu i Sempre Verge
2. La Tota Santa. El procés vers la Immaculada Concepció
3. L'Assumpta al cel

Bloc III. Maria i la reflexió teològica recent

1. El Concili Vaticà II. LG VIII
2. Noves perspectives
3. El Magisteri postconciliar

Bloc IV. Síntesi. Maria en la fe de l'Església

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

A l'aula s'oferiran els elements fonamentals respecte dels continguts de la matèria així com les referències bibliogràfiques bàsiques per tal d'estudiar personalment l'assignatura. Per afavorir la interacció a l'aula es preveu dur a terme el comentari crític de diversos textos mariològics treballats prèviament pels alumnes. D'altra banda, l'espai de la tutoria personal es podrà emprar per tal de valorar el procés viscut al llarg de la matèria. En acabar el semestre es proposarà un exercici de síntesi amb el qual es pretén facilitar l'elaboració d'una síntesi personal de tot el treballat a l'assignatura.

Fora de l'aula, l'alumne haurà de dur a terme l'estudi dels continguts a partir dels apunts i les orientacions bibliogràfiques així com l'elaboració dels comentaris dels textos proposats per a la seva posada en comú. Aquesta serà la preparació remota de l'exercici de síntesi final que

implicarà un treball previ de revisió i repàs per part de l'alumne.

Avaluació

Críteris d'avaluació:

Es valorarà l'adquisició dels coneixements bàsics entorn la figura de Maria i la capacitat d'elaborar una síntesi del paper de Maria en la història de la salvació.

També es tindrà en compte la capacitat a l'hora d'aplicar aquests coneixements en el comentari i anàlisi de textos mariològics rellevants.

Es valorarà la capacitat expositiva de l'alumne, tant a nivell oral com escrit: claredat, ordre, pertinença i rigor en l'ús dels conceptes teològics fonamentals.

L'avaluació és continuada, de manera que es tindrà en compte tant l'assistència i participació a classe com els exercicis lliurats en el seu moment i l'activitat de síntesi final.

Tècniques d'avaluació:

1. S'avaluaran les competències genèriques en la tutoria personalitzada així com en els diversos exercicis i el diàleg a classe
2. Les competències específiques s'avaluaran:
 - mitjançant dos comentaris de text (40%)
 - la participació a l'aula (20%)
 - un exercici de síntesi final (40%)

Bibliografia bàsica

BROWN R., i altres, *María en el Nuevo Testamento*, Salamanca: Sígueme, 1986.

CALERO, A.M., *María en el misterio de Cristo y de la Iglesia*, Madrid: CCS, 1990.

DE FIORES, S., *María en la teología contemporánea*, Salamanca: Sígueme, 1991.

DE FIORES, S., i altres, *Nuevo diccionario de Mariología*, Madrid: Ed. Paulinas, 1988.

DE FIORES, S., *María, la madre de Jesús. Síntesis histórico-salvífica*, Salamanca: Secretariado trinitario: 2002.

GARCÍA PAREDES, J.C.R., *Mariología*, Madrid: BAC ("Sapientia Fidei", 10), 1999.

GRUP DE DOMBES, *María en el designi de Déu i en la comunió dels sants*, Barcelona: Claret, 1999.

JOHNSON, E. A., *Verdadera hermana nuestra. Teología de María en la comunión de los santos*, Barcelona: Herder, 2005.

MENKE, K.-H., *María en la Historia de Israel y en la fe de la Iglesia*, Salamanca: Sígueme, 2007.

PIKAZA, X., *La madre de Jesús. Introducción a la Mariología*. Salamanca: Sígueme, 1987.